

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет

МАТЕРІАЛИ
VII Міжнародної
науково–практичної конференції
студентів та молодих науковців
„НАУКА, ОСВІТА, СУСПІЛЬСТВО
ОЧИМА МОЛОДИХ”

Частина 1. Психолого-педагогічний напрям

15 травня 2014 року
м. Рівне

ББК 72
УДК 001+37+316.3
Н-34

**НАУКА, ОСВІТА, СУСПІЛЬСТВО ОЧИМА
МОЛОДИХ: Матеріали VII Міжнародної науково–
практичної конференції студентів та молодих
науковців. Частина 1. Психолого-педагогічний
напрям. - Рівне: РВВ РДГУ.- 2014.- 196 с.**

Програмний комітет:

- Постоловський Руслан Михайлович – кандидат історичних наук, професор, ректор РДГУ– голова оргкомітету;**
Поніманська Тамара Іллівна – кандидат педагогічних наук, професор, проректор з наукової роботи РДГУ – заступник голови оргкомітету;
Батишкіна Юлія Валеріївна – кандидат технічних наук, доцент– заступник голови оргкомітету;
Войтович Ігор Станіславович – доктор педагогічних наук, професор;
Гон Максим Мойсейович – доктор політичних наук, професор;
Павелків Роман Володимирович – доктор психологічних наук, професор;
Петрівський Ярослав Борисович – доктор технічних наук, професор;
Сяський Андрій Олексійович – доктор технічних наук, професор;
Воробйова Ірина Анатоліївна – кандидат педагогічних наук, доцент;
Галуха Любов Юріївна – кандидат історичних наук, доцент;
Дичківська Ілона Миколаївна – кандидат педагогічних наук, професор;
Мельник Віра Йосипівна– кандидат географічних наук, доцент;
Мороз Ігор Петрович – кандидат технічних наук, доцент;
Павлова Наталія Степанівна– кандидат педагогічних наук, доцент;
Сілкова Галина Василівна – кандидат педагогічних наук, доцент;
Ставицька Олена Григорівна – кандидат психологічних наук, доцент;
Суржук Тетяна Борисівна – кандидат педагогічних наук, доцент;
Черніговець Тетяна Іванівна – кандидат педагогічних наук, доцент;
Черній Алла Леонідівна – кандидат політичних наук, доцент;
Хижнякова Надія Олександрівна – кандидат економічних наук, доцент.

Рекомендовано до друку Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол №9 від 25.04.2014 р.)

сфери учнів, залучення їх до діалогічної взаємодії з текстом, самовираження у творчій діяльності. Повноцінне сприймання і розуміння творів українських класиків передбачає співпрацю вчителя з учнями, взаємодію мотиваційного, змістового, операційного компонентів читацької діяльності дітей, поетапність осягнення смислової і образної цінності твору.

Разом з тим, молодші школярі вчать на основі формування у них конкретних уявлень і понять виражати думки в усній і письмовій формі, оскільки художні твори написані літературною мовою, точним, образним, емоційним ліризмом, що відповідає особливостям дитячого сприйняття.

Спираючись на положення про творчий характер процесу сприймання, на проблемно-пошуковий характер засвоєння знань доцільно не нав'язувати їх учням, а здобувати разом у колективній пошуково-творчій ігровій діяльності. Змістом її є літературні ігри, у ході яких формуються доступні дітям цього віку читацькі навички, читацька культура, читацькі інтереси твору. Власне гра допомагає оволодіти специфічними рухами, розвиває координацію, зосередженість, є мімічним і пантомімічним засобами вираження своїх почуттів, що є надзвичайно важливим для правильної організації обговорення літературних творів, книг на уроці позакласного читання.

Головними умовами ефективності застосування дидактичних ігор: органічне включення в навчальний процес; захоплюючі назви; наявність справді ігрових елементів, зокрема зачинів, римування; обов'язковість правил, які не можна порушувати; використання лічилок; емоційне ставлення самого вчителя до ігрових дій (його слова й рухи цікаві, несподівані для дітей).

Доцільно звертати увагу не тільки на методичні прийоми роботи з текстом твору, але і на те, що актуалізацію (передбачення) суті і емоційного забарвлення твору, запропонованого для читання, передусім задає учням книга як інструмент для читання.

З метою формування читацької самостійності ефективною є серія рефлексивно-тренувальних літературних ігор, які дають змогу учням запам'ятати більше прізвищ письменників, розширити коло читання - літературні головоломки.

Для розширення читацького досвіду важливо, що деякі літературні ігри наче й не вносять нічого нового до обізнаності дітей, але приносять велику користь тим, що вчать їх творчо застосовувати наявні знання в інших умовах, активізують різноманітні розумові процеси.

Залучення молодшого школяра до класики художньої літератури формує естетичне ставлення дитини до життя, розвиває його інтерес до літературної творчості, творчості письменника, творців витворів словесного мистецтва, розвиває здатність маленького читача як своє життя проживати безліч чужих доль, активно діяти в несподіваних обставинах, вигаданих сюжетів, співпереживати персонажам.

Ігри у ході аналізу і сприйняття художніх творів, по-перше, розширюють і поглиблюють літературний кругозір, збагачують емоції; по-друге, слугують засобом виховної дії на учнів; по-третє, сприяють збагаченню і розвитку мовлення, і, найголовніше, є дією технологією формування читацької самостійності.

Розуміння методичних аспектів формування читацької самостійності допоможуть учителям: 1) здійснити індивідуальний підхід до кожного учня, що забезпечує результативність сприймання літературного твору; 2) визначити рівень сформованості читацьких умінь та навичок; 3) виявити читацькі уподобання учнів.

Отже, знання широкого кола книжок, початкових бібліотечно-бібліографічних понять доступних даному віку, уміння здійснювати правильний усвідомлений вибір книжки, задовольняти власні пізнавальні освітні потреби є змістом міцним фундаментом для формування читацької самостійності молодших школярів.

Список використаних джерел

1. Волошина Н.І., Концепція літературної освіти/ Н.І Волошина., Е.А Пасічник., Н.Ф Скрипченко., П.П. Хропко // Поч. школа, – 1994. – №3.-С.21-29.
2. Жуковская Р.И. Игра и ее педагогическое значение./ Р.И Жуковская - М. Педагогика, 1975.-112с.
3. Іванова Л.І. Збагачення змісту читацьких умінь / Л.І. Іванова // Початкова школа.- 1992. - № 3 - 4.
4. Іванова Л.І. Методика читання: Навчальний посібник / Г.П.Коваль, Л.І.Іванова, Т.Б.Суржук. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2010. –274с.
5. Светловская Н.Н. Самостійне читання молодших школярів: Теоретико-експериментальне дослідження /Светловская Н.Н. — М.: Просвещение, 1980;
6. Степаненко Т.П. Формування інформаційної і бібліотечно-бібліографічної культури в учнів/ Т.П. Степаненко // Управління школою. - 2006. - №16/18. - С.64-76.
7. Наумчук М.М., Позакласне читання. 2 клас методичні рекомендації/ М.М. Наумчук : посібник для вчителя / Тернопіль : "Підручники і посібники", 1997. - 96 с.
8. Навчальні програми для загальноосвітніх навчальних закладів із навчанням українською мовою.1-4 класи. – К.:Видавничий дім «Освіта», 2012 – 392с.

СТУДЕНТСЬКИЙ БЛАГОДІЙНИЙ КЛУБ У КОНТЕКСТІ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Морозова Т. П., доцент

Рівненський державний гуманітарний університет

Духовні орієнтири підготовки фахівців у вищих навчальних закладах розглядаються як комплексна проблема параметрів навчання. Забезпечення якісної освіти базується на формуванні творчих потенцій особистості. Тому сучасний навчальний процес передбачає постійний пошук інноваційних технологій, а вони лежать, крім іншого, і у площині виховної роботи, яка невіддільна від навчання.

Мета даної статті – дослідити місце студентського благодійного клубу у контексті проблем інноваційних технологій навчального процесу.

Різноманітні аспекти щодо проблем благодійництва, його історичного зрізу та персоналізації подають науковці, зокрема О.Донік, Н.Колосова, М.Слабошпицький [1, 4, 8] та ін., О.Ільченко, О.Морозова [3, 5] досліджують

не тільки історичний аспект, а і наголошують на важливості цього явища в процесі гуманізації суспільства, на формуванні особистості, ментальність якої зорієнтована на постійний саморозвиток, на роботу з молоддю по формуванню і удосконаленню її творчих можливостей та значенні в розвитку сфери освіти.

Зважаючи на те, що «Формат навчально-виховного процесу через певні системні труднощі не зорієнтований на всебічний розвиток особистості, задоволення її потреб, забезпечення запитів суспільства та ринку праці конкурентоспроможними, компетентними та відповідальними фахівцями» [10, с.21], частковим вирішенням вищезазначеної проблеми щодо духовної орієнтації освіти та її зв'язків з соціальними партнерами, а також, одним із засобів формування особистості може бути діяльність благодійного студентського клубу, де виховна робота проводиться у позанавчальний час і спрямована на виховання кращих людських якостей.

На таких засадах будує свою роботу клуб «Благодій», що функціонує ось уже впродовж п'ятнадцяти років при кафедрі культурології і музеєзнавства Рівненського державного гуманітарного університету. Адже студентські роки - це роки як навчання, так і інших звершень, до яких долучається молодь. Одним із таких діянь є благодійництво.

Своїм корінням воно сягає глибокої давнини. Освітня галузь теж підтримує ці ініціативи. Так, у Рівненському державному обласному архіві зберігаються матеріали про те, що 6 вересня 1919 року Рівненською чоловічою гімназією «влаштовується вистава-бал на користь малозабезпечених учнів гімназії» [2, с.4]. Студентський клуб «Благодій» продовжує ці традиції. Першопочтовим його діяльності були поодинокі благодійні акції в установах м. Рівного, а з 1998 року ця діяльність структурована в рамках названого клубу.

Сприяв цьому і прийнятій 1997 року Закон України «Про благодійництво та благодійні організації», яким держава гарантує підтримку благодійної діяльності спрямованої на утвердження гуманізму і милосердя [6, с.4]. Крім того, студентство з великим ентузіазмом взялося до виконання різноманітних функцій. Організаційною роботою опікуються студенти кафедри культурології і музеєзнавства, але до проведення різноманітних акцій долучається молодь художньо-педагогічного факультету, факультету музичної творчості, факультету документальних комунікацій та менеджменту. Активними членами клубу є учасники фольклорних ансамблів університету «Волиняни» (керівник доц. Л.Д. Гапон) та «Джерело» (керівник доц. Р.В. Цапун).

Клуб має свій статут, у якому визначені завдання та форми роботи, членство в ньому, права та обов'язки, керівні органи та інші положення.

Його завдання – надання благодійної допомоги дітям-сиротам, дітям-інвалідам, людям похилого віку, ветеранам війни та праці.

З часу створення клубу він співпрацює з Міською соціальною службою для молоді, клубом «Інваспорт», Територіальним центром соціального обслуговування пенсіонерів та малозабезпечених громадян, Радіологічним центром, Притулком для неповнолітніх служби у справах неповнолітніх м. Рівного, Рівненським міським товариством інвалідів з порушенням опорно-рухового апарату, Центром «Особлива дитина», Будинком дитини, Будинком маляти, дитячими обласною та міською лікарнями, школами м. Рівного. Ця співпраця розширюється.

Основні форми роботи – це організація різних культурологічних акцій для малозахищених верств населення. «Подання безпосередньо допомоги особистою працею, послугами чи передача результатів особистої творчої діяльності» - говорить у Законі [6, с.4], це є головним у роботі клубу.

Практичні, лабораторні заняття та підсумкові форми контролю – екзаменаційні та залікові роботи проводяться в рамках благодійного клубу. Знання здобуті на академічних заняттях студенти використовують при організації благодійних акцій. Зокрема, вони долучаються до написання сценаріїв, оформлення сценічної площадки, монтажу та відтворення музичного та звуко-технічного матеріалу, виготовлення афіш, програм, виконання концертних номерів, організації шоу-програм, дискотек, вечорів, дитячих ранків, ігрових програм, виготовлення іграшок тощо. Так, студент спеціалізації «Декоративно-ужиткове мистецтво» О.Лаврук передав дітям-інвалідам власноруч виготовлені іграшки, його активна співпраця з цими установами була відмічена грамотою міської соціальної служби для молоді.

А розпочав свою роботу клуб «Благодій» проведенням свята Покрови у Притулку для неповнолітніх м.Рівного. Національно-патріотичний напрям цього дійства сприяв формуванню громадських якостей майбутнього спеціаліста. Студенти кафедри культурології і музеєзнавства запропонували дітям цікавий ігровий проєкт, ансамбль «Джерело» факультету музичної творчості представив фольклорну програму. Перше знайомство дало імпульс для подальшої співпраці. І сьогодні ця установа є навчальною філією кафедри, з нею підписана угода про співпрацю і на її базі проводяться практичні та лабораторні заняття з різних дисциплін спеціалізації, зокрема, «Сценарного мистецтва», «Режисури художньо-масових дійств», «Організації аматорської творчості», «Організації шоу-бізнесу» та ін.

Найбільш активізується робота клубу у період різдвяно-новорічних свят. Указ Президента України «Про заходи щодо проведення новорічних і різдвяних свят для дітей» наголошує на організації вручення подарунків до дня Святого Миколая, проведенні у населених пунктах України «святкових новорічних і різдвяних концертів, обрядових вистав, театральних постановок, інших святкових дійств для дітей», які носили б благодійний характер і участь у зазначених заходах «дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей-інвалідів, дітей, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, дітей військовослужбовців, працівників правоохоронних органів та журналістів, які загинули під час виконання службових обов'язків, дітей загиблих шахтарів, дітей із малозабезпечених і багатодітних сімей, дітей, які залишились без догляду» [7].

З метою організації змістовного дозвілля дітей та юнацтва, виховання молоді у дусі поваги до народних традицій клуб «Благодій» організовує культурологічні акції у різних установах м. Рівного.

За період свого функціонування студенти ініціювали проведення свята Св. Миколая у притулку для неповнолітніх під назвою «Подарунки Святого Миколая». У подальшому це були «Миколайчики від Миколая», «Гостина Святого Миколая», «Святий Миколай, до нас у гості завітай!». Якраз тут закладаються підвалини національного виховання не тільки глядачів, для яких організовуються ці заходи, а і студентської молоді. Кожного

разу до дітей приходили Св. Миколай, янголи, чортики Античко, Круть, Верть і розважали їх своїм дійством, обдаровували подарунками. Студенти кафедри культурології і музеєзнавства зуміли зацікавити їх своєю щирістю і любов'ю завоювати їхні серця. А діти у свою чергу читали молитви, розповідали вірші, співали пісні про Св. Миколая. У цій комунікації закладено колосальний виховний потенціал, а складні дитячі долі, з якими знайомляться студенти, торкають їхні серця і приходять усвідомлення вищого призначення людини – творити добро та сприяти всебічному розвитку «людської особистості як рівновеликої цінності» [10, с. 25].

Крім того, на Новий рік, до дітей приходять студенти в образах Діда Мороза, Снігуроньки, Кіндер Сюрприза, Чаклунки, Ведмежат тощо. Кожного року з Дідом Морозом і Снігуронькою з'являються інші казкові, літературні персонажі, герої мультиплікаційних фільмів: Капітошка, Котигорошко, Ведмедики Гаммі, Лісовик, Домовенятко тощо. Розробляючи сценарний задум, підбираючи матеріал, образно вирішуючи його студенти формують вміння нетрадиційно мислити, не стандартно вирішувати поставлені завдання. Члени клубу моделюють і досить часто самі виготовляють костюми, підбирають і монтують музику, готують реквізит для ігор.

У різдвяно-новорічний період студенти зі своїми програмами за ці п'ятнадцять років побували у вищезазначених установах м. Рівного та навколишніх селах – Шпанів, Олександрія. Всюди водили хороводи, організовували ігри, звучали загадки, новорічні вірші, віншування.

Отже, клуб у контексті інноваційних технологій навчального процесу - це велика школа духовного становлення особистості студента у процесі безпосереднього спілкування.

Це далеко не повний перелік проведених заходів клубом «Благодій», згадаємо ще деякі з них. Щодо історії, то світлина нагадує про благодійну акцію проведено у лютому місяці до річниці з дня визволення м. Рівного. Студенти організували і провели вечір «Місто моє - доле моя» у Територіальному центрі соціального обслуговування пенсіонерів та малозабезпечених громадян. Кожен виступ студентів-артистів сприймався присутніми як найкращий дарунок: звучали вірші, віртуозна інструментальна гра, виконувались хореографічні номери, а пісні фронтових років підспівували ветерани і звертались до студентів з проханням заспівати їх ще раз. Зустріч була теплою та щирою і залишила слід у душах не тільки ветеранів, а і студентської молоді. На святі були присутні керівники міської ради ветеранів і запропонували членам клубу «Благодій» повторити цю програму і для ветеранів міста [9]. Студенти позитивно відгукнулись на це прохання. Такі факти діяльності клубу якнайкраще сприяють профадаптації студентської молоді.

Змістовно організовується дозвілля вихованців дитячих установ у Міжнародний день захисту дітей. Одного такого дня у гості до дітей завітали студенти кафедр культурології і музеєзнавства, режисури та духових інструментів. Цікаві мініатюри у виконанні студентського театру пантоміми «Яблуко», ігри, вірші, казки, вікторини організовані студентами кафедри культурології і музеєзнавства та виступи дикселенд-бенду «Джокер» (кер. О.Сіончук) - програма того дня. Незвичайним було те, що це свято влаштували на свіжому повітрі на території дитячого притулку - а його глядачами були діти не тільки цього закладу, а і навколишніх будинків.

Добрі справи завжди знаходять відгук у серцях студентів і у своє свято - Міжнародний день студента. Вперше у 2000 році члени клубу вирішили відмітити його благодійною акцією з цікавими забавами, призами і подарунками. Студенти кафедр культурології і музеєзнавства, менеджменту та документальних комунікацій організували передачу книг з власних колекцій - ініціатором цієї справи була доцент К. Дездежа, яка передала книги з власної бібліотеки дітям притулку для неповнолітніх [9, с.4]. Сьогодні це щорічні благодійні акції «Студенти - дітям».

Знайомлячись з народними традиціями та обрядами під час аудиторних занять, студенти використовують набуті знання при організації благодійних акцій. Зокрема, цікавими є Андріївські вечорниці, адаптувавши які до даної аудиторії, члени клубу знайомлять молодь з структурою та змістовною стороною духовного надбання українського народу, з їх багатою пісенною культурою, регіональною специфікою, фольклорно-етнографічним матеріалом. Найціннішою рисою вечорничних обрядовій, як і інших народних форм, є те, що всі його учасники є не сторонніми споглядачами, а безпосередніми творцями колективних дійств. І в цьому обоюсторонньому активному процесі продукування студентами і пізнання глядачами морально-звичаєвої культури відбувається засвоєння ними норм життєдіяльності суспільства.

Проводячи заходи, студенти здійснюють їх відеозаписи, які на практичних та лабораторних заняттях переглядають, обговорюють та критично оцінюють, роблячи висновки щодо удосконалення подальшої роботи, а також готують фоторепортажі, підсумком десятирічної роботи було видання буклету «Клуб «Благодій» - 10 років».

Подаючи життєпис клубу «Благодій», ми не можемо оминати і прізвища тих студентів, які його очолювали. Так, президентами у різні роки були студенти кафедри культурології та музеєзнавства: Ольга Морозова, Вікторія Лівінська, Алла Новосад, Ірина Ашніна, Анастасія Бондар. Вони не тільки організовували роботу клубу, але й самі виступали сценаристами, ведучими благодійних заходів.

Ще один аспект інноваційних технологій навчального процесу – це те, що робота клубу спонукала студентів до науково-дослідної пошукової діяльності в організації розвідок явища благодійництва. На кафедрі культурології і музеєзнавства захищені дипломні роботи з означеної проблеми: «Благодійництво в Україні XIX -XX ст.» (О. Морозова), «Історія меценатства в Україні XVI - XVIII ст.» (А. Тишковець). Майбутні фахівці-культурологи беруть участь у роботі наукових конференцій, студіюючи питання благодійництва, мають публікації у наукових збірниках.

За період існування робота клубу «Благодій» була висвітлена у пресі: «Рівне вечірне» від 25 жовтня 1998 р., «Вільне слово» від 24 лютого 1999 р., «Ого» від 11 червня 1999 р., «Вільне слово» від 15 листопада 2000 р., «Високий замок» від 18-24 січня 2002 р., «Культуролог» від 23 березня 2002 р., «Вільне слово» від 3 січня 2003 р., «Волинь» від 24 листопада 2006 р., «Завтра» від 12 січня 2007 р., «Майдан» за грудень 2007 р., «7 днів» від 30 грудня 2013 р. та ін. Вивчаючи дисципліну «Рецензування і реферування», студенти виступають авторами публікацій, вкладаючи в них свій творчий потенціал, набуваючи навичок журналістської практики.

Стимулом до навчання є і подяки на ім'я ректорату, які висловлюють керівники установ, де бувають студенти з благодійними заходами.

Звичайно, ми зупинились тільки на деяких акціях організованих клубом «Благодій» кафедри культурології і

музеєзнавства Рівненського державного гуманітарного університету у їх історичному огляді за період його функціонування.

Головним висновком з досвіду цієї роботи є його можливість продукувати інноваційні технології навчання і виховання в освітню практику, заключним підсумком яких є публічний захист студентами залікових та екзаменаційних робіт в установах м. Рівного. Саме участь у роботі студентського благодійного клубу формує у майбутніх культурологів «життєво важливі компетенції: комунікативні, технологічні тощо» [12, с. 25]. Тільки такий підхід дасть можливість підготувати фахівців із сучасним науковим мисленням, носіїв духовних та соціальних цінностей здатних генерувати нові ідеї та втілювати їх у практичній діяльності.

Список використаних джерел

1. Донік О.М. Благодійність в Україні (XIX – початок XX ст.) / О.М. Донік // Український історичний журнал. – 2005. - №4. – С. 159 – 177.
2. Заяви організацій та приватних осіб про дозвіл на проведення зборів, вистав, вечорів і заключення староства // Рівненський державний обласний архів. - Ф. 30. - о. 18. - од. зб. 23. - С. 4-5.
3. Ільченко О. Передумови формування благодійної діяльності жінок в освіті України (XVII - 70 pp. XVIII ст.) / О. Ільченко // Педагогічні науки. – Полтава : ПНПУ, 2012. - Вип. 55. - С. 116 – 123.
4. Колосова Н.А. Благодійна діяльність в культурі України в контексті вітчизняних і європейських традицій (кінець XX – початок XXI ст.) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук : спец. 17.00.01 «Теорія та історія культури» / Н.А. Колосова. – К., 2006. – 23 с.
5. Морозова О. Благодійництво в освіті на Волині (кінець XIX – початок XX ст.) // Наукові записки. Серія «Культурологія».- Острогоз, 2006. - Вип. 1. - С. 149 – 156.
6. Про благодійництво та благодійні організації: закон України від 16 вересня 1997 р. // Голос України. - 1997. - 15 жовтня. - С. 4-5.
7. Про заходи щодо проведення новорічних і різдвяних свят для дітей: указ Президента України від 27.11.2013 за № 653/2013. – Режим доступу : <http://www.president.gov.ua/ru/documents/16234.html>
8. Слабошпицький М. Українські меценати: нариси з історії української культури / 2-ге вид., допов. – К.: Вид-во М.П.Коць; Ярославів Вал, 2006. – 416 с.
9. Фоменко М. Пам'ятний слід // Вільне слово. - 2000. - 15 листопада. - С.4.
10. Левківський К. Освіта України в соціально-економічному вимірі XXI століття / К. Левківський, Л. Івлева // Вища освіта. - 2013. - №9. - С. 20 -29.

ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ ЗАСОБАМИ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ (ТЕХНОЛОГІЙ)

Наумчук К.Я., студентка

**Лісова С. В., доктор педагогічних наук, професор
Рівненський державний гуманітарний університет**

У Державній національній програмі „Освіта: Україна XXI століття” трудова підготовка названа серед трьох основних шляхів реформування змісту загальноосвітньої підготовки. Вона має вирішувати одне із основних замовлень держави: підготовку молодого покоління до праці в нових умовах, формування в них життєвих ключових компетенцій. Ось чому, коли ведеться мова про підготовку учнів до життя, формування життєвих трудових компетентностей, особливе місце відводять освітній галузі „Технології”, яка передбачає „набуття учнями загально-трудова компетентцій, сприяє професійному самовизначенню школярів, надає їм можливість набувати допрофесійної і початкової професійної підготовки...”.[4]

Найважливіші теоретичні питання трудової та професійної підготовки підростаючого покоління розроблені у працях відомих вчених-педагогів П.Р.Атутова, С.Я.Батишева, О.О.Васильєва, Ю.К.Васильєва, К.А.Івановича, К.Н.Катханова, В.І.Качнева, В.М.Мадзігона, В.О.Полякова, В.К.Сидоренка, М.Н.Скаткіна, Д.О.Сметаніна, П.І.Ставського, Г.В.Терещука, Д.О.Тхоржевського, С.Г.Шаповаленка, О.О.Шибанова та інших.

Професійна підготовка являє собою систему соціально-економічних та методико-фізіологічних заходів, спрямованих на забезпечення активного, мобільного і свідомого професійного самовизначення та трудового становлення особистості з урахуванням своїх можливостей та індивідуальних особливостей і кон'юнктури ринку праці для повноцінної самореалізації в професійній діяльності. [1]

Проведений теоретичний аналіз цієї проблеми дав можливість визначити, що готовність старшокласників до свідомого та обгрунтованого вибору майбутньої професії - складне системне утворення, яке має власну структуру і піддається цілеспрямованому формуванню.

У формуванні професійної підготовки старшокласника вагоме місце має підбір та використання вчителем технологій, методів та форм навчання. Однією з актуальних є проблема використання інноваційних технологій на уроках трудового навчання (технологій) в процесі підготовки учнів старших класів до майбутньої професійної діяльності.

Дослідники проблем педагогічної інноватики (О. Арламов, М. Бургін, В. Журавльов, Н. Юсуфбекова, А. Ніколс та ін.) намагаються співвіднести поняття нового у педагогіці з такими характеристиками, як корисне, прогресивне, позитивне, сучасне, передове. Зокрема, В. Загвязинський вважає, що нове у педагогіці - це не лише ідеї, підходи, методи, технології, які у таких поєднаннях ще не висувались або ще не використовувались, а й той комплекс елементів чи окремі елементи педагогічного процесу, які несуть у собі прогресивне начало, що дає змогу в ході зміни умов і ситуацій ефективно розв'язувати завдання виховання та освіти. [3]

Спираючись на дослідження вище згаданих науковців, можемо констатувати, що інноваційні технології мають наступну класифікацію: особистісно-орієнтовані технології, технології розвивального навчання, технології інтерактивного навчання, проектна технологія навчання, інформаційні технології навчання, технології розвитку творчого потенціалу особистості.

ЗМІСТ

Молодий педагог

Баліка Л. М. РОЛЬ ШКІЛЬНОЇ БІБЛІОТЕКИ У ФОРМУВАННІ ІНТЕРЕСУ ДО ЧИТАННЯ У ШКОЛЯРІВ (60-80 РР. XX СТ.).....	3
Банацький О. І., Галатюк Ю. М. ВИВЧЕННЯ ЗАКОНІВ ПОСТІЙНОГО СТРУМУ У ФОРМІ НАВЧАЛЬНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ	4
Баско Н. О., Бричок С. Б. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ЕМПАТІЙНОСТІ В МОЛОДШОМУ ШКІЛЬНОМУ ВІСЦІ ..	6
Бігузас М. Й., Яковичина Т.В. ТЕАТРАЛЬНА ПЕДАГОГІКА ЯК ФАКТОР РОЗВИТКУ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПЕДАГОГА	8
Близнюк А.О., Пальчевський С.С. АКМЕОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД ДО ТРУДОВОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	9
Бурчик Ю.В., Боровець О.В. ОСОБИСТІСНО-ОРІЄНТОВАНА СТРАТЕГІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ВЗАЄМОДІЇ	11
Васильюк А., Кирильчук Ю.В. ЕКОНОМІЧНА ПІДГОТОВКА УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ НА ЗАНЯТТЯХ З ПРОФІЛЬНОГО НАВЧАННЯ ТЕХНОЛОГІЧНОГО НАПРЯМКУ	12
Веремчук Ю. В., Павлюк Т. О. ФОРМУВАННЯ ЕЛЕМЕНТАРНИХ МАТЕМАТИЧНИХ УЯВЛЕНЬ В ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ВИКОРИСТАННЯМ КОМП'ЮТЕРНИХ ІГОР	14
Гайдиш Є. О., Дичківська І.М. ПІДГОТОВКА ДІТЕЙ ДО ШКОЛИ В УМОВАХ НАВЧАЛЬНО – ВИХОВНОГО КОМПЛЕКСУ	15
Галатюк М. Ю. ФОРМУВАННЯ ПРОДУКТИВНОГО ДОСВІДУ МОДЕЛЮВАННЯ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СТРУКТУРІ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПРИРОДНИЧИХ ПРЕДМЕТІВ.....	17
Галатюк Т.Ю. ТЕХНОЛОГІЧНИЙ МЕХАНІЗМ РОЗВИТКУ ЕКСПЕРИМЕНТАТОРСЬКОГО КОМПОНЕНТА ПРЕДМЕТНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ФІЗИКИ	19
Гамза А. В., Коваль Г. П. КОМПЛЕКСНИЙ АНАЛІЗ ТЕКСТУ ЯК ОСНОВА РОЗВИТКУ МОВНИХ І МОВЛЕННСВИХ ЗНАНЬ І УМІНЬ УЧНІВ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	20
Генсіцька-Антонюк Н. О. ОСНОВНІ АСПЕКТИ ТЕОРІЇ ПІДРУЧНИКА ТА ПІДХОДИ ДО РОЗРОБКИ ДИДАКТИЧНИХ ЗАСАД СТВОРЕННЯ ПІДРУЧНИКІВ З МАТЕМАТИКИ	22
Глова І.В., Дупак Н.В. СУЧАСНИЙ СТАН РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ І СІМЕЙНОГО ВИХОВАННЯ МОЛОДШОГО ШКОЛЯРА	24
Гнедко Н.М. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ З ВИКОРИСТАННЯМ ЗАСОБІВ ВІРТУАЛЬНОЇ НАОЧНОСТІ	25
Головачик Ю.С. РОЗВИТОК МОВЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ ЧИТАННЯ	27
Гречин О.М., Яковичина Т.В. ОПОРА НА ЖИТТЄВИЙ ДОСВІД – ОСНОВА ГУМАНІСТИЧНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ М.І.ПИРОГОВА	28
Гринда І.П., Гринькова Н.М. ГЕНДЕРНЕ ВИХОВАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	30
Гринькова Н.М. ТЕХНОЛОГІЯ ФОРМУВАННЯ МОРАЛЬНОЇ ВИХОВАНOSTІ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ..	32
Гриценко Я.Г., Янцур М.С. МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ПРОФОРІЄНТАЦІЙНОЇ ПСИХОДІАГНОСТИКИ УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ У ПРОЦЕСІ ПРОФІЛЬНОГО НАВЧАННЯ («КУЛІНАРІЯ») З ВИКОРИСТАННЯ КОМП'ЮТЕРНИХ МЕТОДИК	34
Дмитрів М.В., Твердохліб І.А. ВИКОРИСТАННЯ ХМАРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТІ	35
Дорогій О. А., Поніманська Т. І. ФОРМУВАННЯ ОБРАЗУ СІМ'Ї У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ..	37
Дякевич К.І., Шевців З.М. ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ УЧИТЕЛЕМ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ В УМОВАХ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ	39
Жохова М.І., Козіцька О.А. ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ГРАМАТИЧНИХ УМІНЬ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ..	39
Завадська К., Павлюк Т.О. ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ ДОШКІЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ	40
Закалевич Ю.О., Косарева О.І. ФОРМУВАННЯ У МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ АДЕКВАТНОГО СТАВЛЕННЯ ДО СТАТЕВОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ	41
Зубок М.О., Давнюк С.В. ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ІНТЕРАКТИВНОГО НАВЧАННЯ ПРИ ВИВЧЕННІ ГРАМАТИКИ В МОЛОДШИХ КЛАСАХ	43
Качинська Ю. О., Степанова О. І. УКРАЇНСЬКИЙ ФОЛЬКЛОР ЯК ЗАСІБ МОРАЛЬНО – ЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	45
Клімук Л.М., Давнюк С.В. ПСИХОЛІНГВІСТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ МОВЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	47
Ковальчук Д. В., Поліщук Н.В. ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ЗНАНЬ НА УРОКАХ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ	48
Колоднюк Т. Ю., Горобаха Н. М. ВИКОРИСТАННЯ ПІЗНАВАЛЬНИХ КНИГ ПРО ПРИРОДУ У ЕКОЛОГІЧНІЙ ОСВІТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	50
Колосніченко Т. О., Дичківська І. М. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ПІЗНАВАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	52
Кононець А.В., Лісова С. В. ФОРМУВАННЯ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ В УЧНІВ 9 КЛАСУ ПРИ ПРОЕКТУВАННІ ВИШИТИХ ВИРОБІВ НА ТРАДИЦІЯХ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ	53
Кот Ю. І., Косарева О.І. ФОРМУВАННЯ ОБРАЗУ СВІТУ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	55
Котляй Т.О., Юсенко А.С. ДОСЛІДЖЕННЯ ПАДІННЯ АКТИВНОСТІ УЧНІВ НА ПРОТЯЗІ ДОБИ ТА УРОКУ: ПРИЧИНИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ПОДОЛАННЯ.....	57

Красовська О. Л., Галатюк Ю. М. ДОМАШНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ЯК ЗАСІБ АКТИВІЗАЦІ НАВЧАННЯ ФІЗИКИ В ЗАГАЛЬНООСВІТНІЙ ШКОЛІ	58
Кутянська С. І., Давнюк С.В. РОЗВИТОК ТЕКСТОТВОРЧОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ТА ТЕКСТОТВОРЧИХ УМІНЬ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	60
Лапкевич Л.В., Яковичина Т.В. СУТНІСТЬ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРОСВІТИ СУЧАСНИХ БАТЬКІВ	61
Латинник Ю.Б., Козлюк О. А. ФОРМУВАННЯ У СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ КОМУНІКАТИВНО-МОВЛЕННЄВОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ДРУГОЇ (АНГЛІЙСЬКОЇ) МОВИ	63
Левандовська А.М., Поніманська Т.І. ВИКОРИСТАННЯ ГРИ У СОЦІАЛЬНІЙ АДАПТАЦІЇ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	64
Лютко Т.Г., Косарева О.І. ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДО СОЦІАЛІЗАЦІЇ ДОШКІЛЬНИКІВ ...	66
Магрело О. К., Юсенко А. С. ТИПОВІ ПРОФЕСІЙНІ ЗАХВОРЮВАННЯ ВИКЛАДАЧІВ	68
Макаревич І.О., Крайчук О. В. ОСОБЛИВОСТІ ВИВЧЕННЯ МАТЕМАТИКИ В ПРОФІЛЬНИХ КЛАСАХ У СУЧАСНИХ УМОВАХ	69
Максимчук М.Є., Гринькова Н.М. ДО ПРОБЛЕМИ МОРАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ...	71
Малькова І.Я., Яковичина Т.В. ПОНЯТТЯ “КОМПЕТЕНЦІЯ” І “КОМПЕТЕНТНІСТЬ” У ТЕОРІЇ ОСВІТИ	73
Маркевич І. О., Юсенко А. С. САНІТАРНО-ГІГІЄНИЧНІ ВИМОГИ ДО НАВЧАЛЬНИХ КАБІНЕТІВ МАТЕМАТИКИ	75
Миронюк О.В., Юсенко А. С. РИЗИКИ ТРАВМУВАННЯ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ	76
Мігалі С. О., Сингаївський Д.В., Трофімчук В. М. ГРАФІЧНІ ЗАДАЧІ – ВАЖЛИВИЙ ЗАСІБ РОЗВИТКУТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ УЧНІВ	78
Мокрик Л.Ф., Маліновська Н.В. АУДІОВАННЯ ЯК ВИД НАВЧАЛЬНО-МОВЛЕННЄВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ	79
Момоток Т. В., Іванова Л. І. ФОРМУВАННЯ ЧИТАЦЬКОЇ САМОСТІЙНОСТІ НА УРОКАХ ПОЗАКЛАСНОГО ЧИТАННЯ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	80
Морозова Т. П. СТУДЕНТСЬКИЙ БЛАГОДІЙНИЙ КЛУБ У КОНТЕКСТІ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ	82
Наумчук К.Я., Лісова С. В. ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ ЗАСОБАМИ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ (ТЕХНОЛОГІЙ)	85
Никонюк І.Л., Яковичина Т.В. РОЗВИВАЛЬНЕ НАВЧАННЯ, ЙОГО ВПЛИВ НА ФОРМУВАННІ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ СТУДЕНТІВ ВНЗ	86
Нітовський І.В., Лесняк Н. В. ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	88
Ободяньський О. В., Фещук Ю. В. РОЗВИТОК ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ В ПРОЦЕСІ ПРОФІЛЬНОГО НАВЧАННЯ (ДЕРЕВООБРОБКА) З ВИКОРИСТАННЯМ МЕТОДУ МОДЕЛЮВАННЯ	90
Осовська О.В., Шевчук О.А. КОМПЕТЕНТНІСТЬ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЩОДО ЇХНЬОЇ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ	92
Остапчук Н. О. РОЗКРИТТЯ ІНДИВІДУАЛЬНОСТІ ДИТИНИ У ОСОБИСТІСНОМУ ПЕДАГОГІЧНОМУ СПІЛКУВАННІ	94
Павловська І. Ю. Янцур Л. А. ФОРМУВАННЯ САМОСТІЙНОСТІ ЯК БАЗОВОЇ ЯКОСТІ ОСОБИСТОСТІ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ ОБРАЗОТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	95
Павловська В.В., Петренко О.Б. ДО ПИТАННЯ ІСТОРІЇ ГЕНДЕРНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ В РЕСПУБЛІЦІ ПОЛЬЩА	96
Пасічник К. В, Поніманська Т.І. ФОРМУВАННЯ ГУМАНІСТИЧНИХ ЦІННОСТЕЙ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	98
Пастернак І. Д., Дичківська І. М. ВИХОВАННЯ БЕЗПЕЧНОЇ ПОВЕДІНКИ ДІТЕЙ В СОЦІАЛЬНОМУ СЕРЕДОВИЩІ НА РІЗНИХ ЕТАПАХ ДОШКІЛЬНОГО ДИТИНСТВА	100
Петренко С.В. РОЛЬ КУРСУ «ОСНОВИ ІНТЕРНЕТ» У ФОРМУВАННІ ІКТ-КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ У ПРЕДМЕТНІЙ ОБЛАСТІ	101
Петришина С.В., Колупаєва Т.Є. ВИХОВНА ДІЯЛЬНІСТЬ ШКОЛИ У ФОРМУВАННІ МОРАЛЬНИХ ЯКОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	102
Петрук І. А., Лесняк Н.В. ІГРОВІ ЗАСОБИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНО-ПРАКТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	104
Пікалова М. В., Михайліченко М.В. ДО ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ ПРОЕКТНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ПЕРСПЕКТИВНОЇ ІННОВАЦІЇ У СУЧАСНІЙ ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	105
Поліщук Л.В., Давнюк С.В. МЕТОДИ ТА ПРИЙОМИ РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ УЧНІВ У РОБОТІ НАД ТЕКСТОМ	107
Поліщук К. Л., Янцур М.С. МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОСВІТИ УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ У ПРОЦЕСІ ПРОФІЛЬНОГО НАВЧАННЯ («КУЛІНАРІЯ») З ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	109
Полюхович Н.В. MS EXCEL ЯК БАЗОВИЙ ПРОГРАМНИЙ ЗАСІБ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ЕКОНОМІКИ ДО РОЗВ'ЯЗУВАННЯ ЗАДАЧ ФАХОВОГО СПРЯМУВАННЯ	110
Придок А.М., Юсенко А.С. РЕГЛАМЕНТАЦІЯ РОБОТИ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ ШКІЛ ТА КОРИСТУВАЧІВ ПК З ТОЧКИ ЗОРУ ОХОРОНИ ПРАЦІ	112
Рабченко Н. А., Юсенко А. С. РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ПРАЦІ І ВІДПОЧИНКУ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ	113
Радкевич Б.В., Косарева О. І. ФОРМУВАННЯ ЧАСОВОГО АСПЕКТУ ОБРАЗУ-Я У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	115

Радченко К.В., Кристопчук Т. Є. РУХЛИВІ ІГРИ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ МОРАЛЬНО-ВОЛЬОВИХ ЯКОСТЕЙ ОСОБИСТОСТІ ДОШКІЛЬНИКІВ	117
Ражик Г.В., Шевчук Т.Б. РОЗВИТОК КОМУНІКАТИВНО-МОВЛЕННЄВИХ УМІНЬ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ	118
Раїмова А.Ш., Яковичина Т.В. ЕТИКА ВЧИТЕЛЯ ТА ПЕДАГОГІЧНИЙ ТАКТ	120
Ревюк Н. С., Коваль Г.П. ОРГАНІЗАЦІЯ ЗВУКОВОЇ РОБОТИ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ РОЗДІЛУ «ЗВУКИ І БУКВИ»	121
Ройко С. В., Павлюк Т.О. ІНФОРМАТИЗАЦІЯ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ЯК ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА	123
Романюк І.В., Горобаха Н. М. ВПЛИВ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ НА РОЗВИТОК МОРАЛЬНИХ ПОЧУТТІВ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	124
Романюк А. А. СПЕЦИФІКА ТА СТРУКТУРА УРОКУ ІНФОРМАТИКИ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	126
Саковець М.В., Іванова Л. І. ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧИЙ ПІДХІД ДО ВИВЧЕННЯ ТВОРІВ НА УРОКАХ ЧИТАННЯ	129
Секач А.А., Дубинина Д.Н. КОМУНІКАТИВНОЕ РАЗВИТИЕ ЛИЧНОСТИ РЕБЕНКА В УСЛОВИЯХ БЛИЗКОРОДСТВЕННОГО РУССКО-БЕЛОРУССКОГО ДВУЯЗЫЧИЯ	131
Сирота О.В., Яковичина Т.В. ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У СУЧАСНОМУ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ	133
Сиротюк В.О., Павлюк Т. О. ВИКОРИСТАННЯ ПАЛИЧОК КЮІЗЕНЕРА ДЛЯ НАВЧАННЯ ЛІЧБИ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	135
Сокальська О. В., Морозова Т.П. ЗАСТОСУВАННЯ ІГРОВИХ ФОРМ ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТЬ З КУЛЬТУРОЛОГІЇ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ І РІВНЯ АКРЕДИТАЦІЇ	136
Стахова І. А., Тарасенко Г. С. АКМЕОЛОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ ТВОРЧОГО РОЗВИТКУ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ У СИСТЕМІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ	138
Стельмашук Ж.Г. СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ ЧИННИКИ АКТУАЛІЗАЦІЇ ПРОБЛЕМИ ШКІЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У РАДЯНСЬКІЙ ШКОЛІ (1943-1954 рр.)	140
Степчук Н. В., Кристопчук Т. Є. РЕАЛІЗАЦІЯ ЗАВДАНЬ ОСВІТНЬОЇ ЛІНІЇ «МОВЛЕННЯ ДИТИНИ» НА ІНТЕГРОВАНИХ ЗАНЯТТЯХ У ДОШКІЛЬНОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ	142
Стреха Т. Н., Стреха Е. А. КИТАЙСКИЕ ПОСЛОВИЦЫ И ПОГОВОРКИ О ТРУДЕ И ТРУДОВОМ ВОСПИТАНИИ	143
Тимошук О.С. ОСНОВНІ НАПРЯМИ ПРАЦЕОХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВЧИТЕЛЯ ТЕХНОЛОГІЙ	144
Ткач А. М., Коваль Г.П. ФОРМУВАННЯ ГРАМАТИЧНИХ ЗНАТЬ, УМІНЬ ТА НАВИЧОК В УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ (НА МАТЕРІАЛІ ВИВЧЕННЯ ІМЕННИКА)	145
Томчук Н. В., Швидків М. Л. ВИКОРИСТАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ СПАДЩИНИ ВАЛЕРІЯ ВИСОТСЬКОГО В ПРАКТИЦІ ПОСТАНОВКИ ГОЛОСУ	147
Уніч В. В., Гудовсек О. А. КРЕДИТНО-МОДУЛЬНЕ НАВЧАННЯ У ВНЗ	149
Холенкова Ю. О., Малиновська Н.В. ВПЛИВ КОНСТРУКТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ФОРМУВАННЯ МОВЛЕННЄВОЇ ОСОБИСТОСТІ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	151
Цесар В.Р., Малиновська Н. В. РОЗВИТОК ФОНЕТИЧНИХ НАВИЧОК СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ ЗАСОБАМИ ТЕАТРАЛІЗОВАНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	152
Цетнар І. П., Тарасенко Г. С. ДОРОСЛИЙ ЯК ЧИННИК СОЦІАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ ДИТИНИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	153
Чаплигіна Л.Р., Шевців З.М. ТРАДИЦІЙНІ ТА ІННОВАЦІЙНІ ОРГАНІЗАЦІЇ МЕТОДИЧНОЇ РОБОТИ	155
Чернякович С., Горбатова Е.В. ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ИГРОВЫХ ПРИЕМОВ В ИЗОБРАЗИТЕЛЬНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ДЕТЕЙ СТАРШЕГО ДОШКОЛЬНОГО ВОЗРАСТА	157
Чорнобай О. Ю., Тарасенко Г. С. НАСТУПНІСТЬ У ТВОРЧОМУ РОЗВИТКУ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО І МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ	158
Шварц Н. В., Дупак Н.В. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ БЕЗПЕЧНОЇ ПОВЕДІНКИ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ В ІНТЕРНЕТ-ПРОСТОРІ	160
Шекель Н. М., Середюк Л. А. ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОГО САМОВИЗНАЧЕННЯ В СТАРШОМУ ШКІЛЬНОМУ ВІЦІ	161
Шило С.В., Твердохліб І.А. ОСОБЛИВОСТІ ІНТЕГРАЦІЇ НАВЧАЛЬНОЇ СКЛАДОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ	164
Шилюк М. О., Сингаївський Д. В. ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ У ПРОЦЕСІ ПРОФІЛЬНОГО НАВЧАННЯ З ВИКОРИСТАННЯМ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	165
Шпичак І. П. ЗАСТОСУВАННЯ ПСИХОАНАЛІТИЧНИХ ПІДХОДІВ ДО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ У ДИТЯЧОМУ БУДИНКУ-ЛАБОРАТОРІЇ «МІЖНАРОДНА СОЛІДАРНІСТЬ» (1921-1925 РР.)	166
Шроль Т.С., Павлова Н.С. ІНДИВІДУАЛЬНЕ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНЕ ЗАВДАННЯ ЯК ЗАСІБ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ	168
Шумська О. О., Карпенчук С.Г. ПЕДАГОГІЧНІ ПОГЛЯДИ В.О. СУХОМЛИНСЬКОГО	170
Ярмусь І. В., Янцур Л.А. ФОРМУВАННЯ ХУДОЖНЬО-ПРОДУКТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ У ОБРАЗОТВОРЧІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	171

Молодий психолог

Бірук Г. О., Рудюк О.В. ОПТИМІЗАЦІЯ ПСИХОЛОГІЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ТВОРЧОЇ САМОАКТУАЛІЗАЦІЇ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ.....	173
Варійчук З. В., Петренко О.Б. ОСОБЛИВОСТІ ЕМОЦІЙНОГО ВИГОРАННЯ У ПРАЦІВНИКІВ ОВС З РІЗНИМ ПРОФЕСІЙНИМ СТАЖЕМ.....	173
Вус Т. В., Шевчук О. А. ВПЛИВ НА ЖИТТЄДІЯЛЬНІСТЬ ЛЮДИНИ ПСИХОЛОГІЧНИХ ТА ФІЗИЧНИХ НЕБЕЗПЕК.....	174
Гошовська Н. В. МОДЕЛЬ ВЗАЄМОДІЇ КЕРІВНИКА ПТНЗ ІЗ ПСИХОЛОГІЧНОЮ СЛУЖБОЮ	177
Дубенська В. В., Гринькова Н.М. ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ МОРАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ У ПРОЦЕСІ ВЗАЄМОДІЇ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ТА СІМ'Ї.....	179
Кочубей О.С., Михальчук Н. О. ПСИХОЛОГІЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ СТУДЕНТІВ (МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ) ЯК СКЛАДОВІ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ	181
Логвинчук Г., Ямницький В.М. ЕКСПЕРЕМЕНТАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ РОЗВИТКУ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ.....	183
Миرونчук І. В., Руденко Н.М. АНАЛІЗ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИХ ЧИННИКІВ ШКІЛЬНОЇ НЕУСПІШНОСТІ УЧНІВ ПІДЛІТКОВОГО ВІКУ	184
Новік Л.О., Ямницький В.М. ВИКЛАДАЧ ЯК ФАКТОР ВПЛИВУ НА ФОРМУВАННЯ ІМІДЖУ СТУДЕНТА.....	186
Петрова Т. О., Юрчук М. В. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВЧИТЕЛІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ.....	188
Смулка І. П., Сяський А.О. ПСИХОЛОГІЧНІ МЕТОДИ В ОХОРОНІ ПРАЦІ. ПСИХОЛОГІЧНІ ФАКТОРИ ТА ЗАХОДИ ЩОДО ПІДВИЩЕННЯ БЕЗПЕКИ ПРАЦІ.....	189
Тищенко І. А. ПОНЯТТЯ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ У РУСЛІ ВІКОВИХ ТА ГЕНДЕРНИХ АСПЕКТІВ	190